

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja rikoslain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja rikoslain muuttamisesta (HE 195/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 3/2026 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ympäristönsuojelulain 225 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 225 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 715/2021, sekä

lisätään 225 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 715/2021, uusi 10—12 kohta sekä 225 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1166/2018 ja 715/2021, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, seuraavasti:

225 §

Ympäristönsuojelulain rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

7) laiminlyö teollisuuslaitosten ympäristötietojen ilmoittamisesta, teollisuuspäästöportaalien perustamisesta ja asetuksen (EY) N:o 166/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1244 6 artiklan 1 kohdan mukaisen ilmoitusvelvollisuuden tai mainitun artiklan 8 kohdassa säädetyn kirjanpitoa tai sen säilyttämistä koskevan velvollisuuden taikka toimii 9 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuuden vastaisesti,

Eduskunnan vastaus EV 4/2026 vp

8) laiminlyö pysyvistä orgaanisista yhdisteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021 7 artiklan mukaisen velvollisuuden,

10) laiminlyö F-kaasuasetuksen

a) 4 artiklan 5 kohdan, 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan tai 6 artiklan 1 kohdan mukaisen vuototarkastusta, vuotojen korjaamista tai vuotojen havaitsemisjärjestelmää koskevan velvollisuuden,

b) 7 artiklan tai 13 artiklan 16 kohdan mukaisen kirjanpitoa tai sen säilyttämistä koskevan velvollisuuden tai 13 artiklan 17 kohdan mukaisen ilmoittamisvelvollisuuden,

c) 26 artiklan mukaisen raportointia koskevan velvollisuuden tai

d) päästää fluorattuja kasvihuonekaasuja F-kaasuasetuksen 4 artiklan vastaisesti,

11) laiminlyö otsoniasetuksen

a) 8 artiklan 3, 4 tai 5 kohdan, 15 artiklan 6 kohdan tai 21 artiklan 5 kohdan mukaisen kirjanpitoa tai sen säilyttämistä koskevan velvollisuuden,

b) 21 artiklan 3 kohdan mukaisen vuototarkastusta tai mainitun artiklan 4 kohdan mukaisen vuotojen korjaamista koskevan velvollisuuden,

c) 24 artiklan mukaisen raportointia koskevan velvollisuuden tai

d) päästää otsonikerrosta heikentäviä aineita otsoniasetuksen 21 artiklan 1 kohdan vastaisesti tai

12) toimii 159 §:n, 161 §:n 1 momentin tai 162 §:n mukaista pätevyyttä taikka sen osoittamista tai todentamista koskevien velvollisuuksien vastaisesti, toimii ilman 161 §:n 2 momentissa tarkoitettuja laitteita tai välineitä, jättää toimittamatta laitteen haltijalle 162 a §:ssä tarkoitetun asennustodistuksen, laiminlyö 163 §:ssä tarkoitetun vuototarkastuksen tai huoltokirjanpidon, laiminlyö 165 §:n mukaisen tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden taikka laiminlyö 159, 161, 162, 162 a, 163 tai 165 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn vaatimuksen, määräyksen tai velvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ympäristönsuojelulain rikkomisesta* sakkoon.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, ympäristönsuojelulain rikkomisesta tuomitaan myös se, joka huolimattomuudesta:

1) rikkoo F-kaasuasetuksen 4 artiklan mukaista päästöjen ehkäisemistä koskevaa velvollisuutta;

2) rikkoo F-kaasuasetuksen 8 artiklan 6 kohdan tai 13 artiklan 1—8 kohdan mukaisen käyttöä koskevaa kieltoa, 4 artiklan 7 kohdan tai 10 artiklan 1 tai 2 kohdan mukaista pätevyyttä koskevaa velvollisuutta tai 13 artiklan 9 kohdan mukaista käyttöönottoa koskevaa kieltoa;

3) rikkoo F-kaasuasetuksen 8 artiklan mukaisen talteenottoa, kierrätystä, regenerointia tai hävitystä taikka fluorattua kasvihuonekaasua sisältävän laitteen käytöstä poistoa koskevaa velvollisuutta;

4) saattaa markkinoille fluorattuja kasvihuonekaasuja, niiden seoksia taikka niitä sisältäviä tuotteita, laitteita tai laitteiden osia F-kaasuasetuksen 11, 12, 16 tai 19 artiklan kiellon tai rajoituksen vastaisesti;

5) tuottaa fluorattuja kasvihuonekaasuja F-kaasuasetuksen 14 artiklan vastaisesti, tuo maahan tai vie maasta fluorattuja kasvihuonekaasuja, niiden seoksia taikka niitä sisältäviä tuotteita tai laitteita mainitun asetuksen 22 tai 25 artiklan vastaisesti;

6) rikkoo otsoniasetuksen 21 artiklan 2 kohdan mukaista päästöjen ehkäisemistä koskevaa velvollisuutta;

Eduskunnan vastaus EV 4/2026 vp

- 7) rikkoo otsoniasetuksen 4 tai 5 artiklan mukaista käyttöä koskevaa kieltoa;
- 8) rikkoo otsoniasetuksen 9 artiklan 2 kohdan, 11 tai 20 artiklan mukaista talteenottoa, kierrätystä, regenerointia tai hävittämistä taikka otsonikerrosta heikentävän aineen sisältävän laitteen käytöstä poistoa koskevaa velvollisuutta;
- 9) tuottaa otsonikerrosta heikentäviä aineita otsoniasetuksen 4 artiklan vastaisesti, tuo maahan tai vie maasta otsonikerrosta heikentäviä aineita, niiden seoksia taikka niitä sisältäviä tuotteita tai laitteita mainitun asetuksen 4, 5 tai 19 artiklan vastaisesti;
- 10) saattaa markkinoille, toimittaa toiselle taikka asettaa toisen henkilön saataville otsonikerrosta heikentäviä aineita, niiden seoksia tai niitä sisältäviä tuotteita tai laitteita otsoniasetuksen 4 tai 5 artiklan vastaisesti.
- — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 225 §:n 1 momentin 7 kohtaa sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2028.

— — — — —

Laki

rikoslain 48 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 48 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdan h ja i alakohta sekä 5 kohdan b ja c alakohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 717/2021, seuraavasti:

48 luku

Ympäristörikoksista

1 §

Ympäristön turmeleminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

— — — — —

2) valmistaa, luovuttaa, kuljettaa, käyttää, käsittelee tai säilyttää ainetta, valmistetta, seosta, tuotetta tai esinettä taikka käyttää laitetta vastoin

— — — — —

h) otsonikerrosta heikentävistä aineista ja asetuksen (EY) N:o 1005/2009 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/590,

Eduskunnan vastaus EV 4/2026 vp

i) fluoratuista kasvihuonekaasuista, direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 517/2014 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/573,

5) tuo maahan tai vie maasta ainetta, valmistetta tai tuotetta vastoin

b) otsonikerrosta heikentävistä aineista ja asetuksen (EY) N:o 1005/2009 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/590,

c) fluoratuista kasvihuonekaasuista, direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 517/2014 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2024/573,

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan ympäristön pilaantumista, muuta vastaavaa ympäristön haitallista muuttumista tai roskaantumista taikka vaaraa terveydelle, on tuomittava *ympäristön turmelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 20.2.2026

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri